

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME



SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 177.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY MORNING, JULY 30th, 1930.

LETO XXXII.—VOL.XXXII.

Nova obravnava je dovo- ljena delavskima voditeljem

San Francisco, 29. julija. Danes je višje sodišče države Kalifornije dovolilo novo obravnavo delavskima voditeljem Mooneyu in Billingsu, ki sta bila obtožena bombnega napada o prički neke parade leta 1916 in se od tedaj nahajata v ječi. Zagovorniki so našli prico, nekega MacDonalda, ki se je izjavil, da je pri takratni obravnavi krivo pričal in da hoče to sedaj povrnati v prid obema obojencema. Zagovorniki so mislili, da je ta priča MacDonald že mrtvev, dokler ga niso pred nekaj dnevi našli v Baltimoru, vsega oslablega in strtega in katerega teži vest radi krivega pričevanja in je pripravljen to sedaj popraviti s tem, da bo pričal pred višjim sodiščem in preklical tedano svojo izjavo. Tako bo zopet oživel slučaj, ki je zdobil veliko zanimanja po celi svetu, zlasti v delavskih krogih. MacDonald pravi, da je tedaj pričal proti Mooneyu in Billingsu na pritisk oblasti, ki so hoteli dobiti neko, ki bi predstavljala krivca, kot se to mnogokrat zgodi. In če oblasti v takem slučaju ne morejo dobiti pravega krivca, zgrajbo prvega, ki jem pride v roke, posebno če pripada tak človek še organiziranemu delavstvu, jim je dobrodošlo. Ves svet napeto pričakuje razsodbe višjega sodišča v San Franciscu. Medtem se pa vrše protestni shodi vseposod in od vseh strani se sliši klic, naj se izpusti nedolžna človeka iz ječe.

V pijanosti umoril svo- jega otroka

Chicago, 28. julija. Edward M. Johnson je bil danes tukaj aretiran in bo postavljen pred veliko poroto, ker je umoril svojega otroka. John je izpovedal, da je njegova mala hčerka jokala v svoji posteljci. Da jo potolaži, jo je dvignil, toda bil je tako pijan, da je padel čez otroka in ga zmečkal. Otrok je imel udru lobanje, eno roko in nogo zlomljeno in vsa rebra strta. Mati otroka je šla isti čas v trgovino po živila in ko se je vrnila, je bil otrok že mrtev.

Policija isče morilca

Clevelandška policija je dobila miglaj od neke priče, ki pravi, da je videla 16. junija, da je stopila Mrs. Myrtle Smith, umorjena žena maršala iz North Randalla, da je ustavila svoj avtomobil pri Randolškem pokopalnišču, sama pa vstopila v rujav avtomobil k nekemu moškemu in sta se skupaj odpeljala. Od tistega časa je Mrs. Smith izginila, dokler je niso našli pred par dnevi umorjeno blizu Hudson, O. Priča zatrjuje, da sta imela par dni prej Mrs. Smith in moški v istem avtomobilu enak sestanek.

"Cvetlični dan" šole Sl. Nar. Doma

Za "cvetlični dan," ki ga pridi Šola S. N. Doma na St. Clair Ave, v nedeljo 3. avgusta, bodo darovali cvetlice slediči: Julia Flower Shoppe je sporočila, da bo prispevala z vrtincami in sicer z 100 komadi. Slapnik Florist je obljubil prispevati 500 raznovrstnih cvetlic. Družina Gerbec je prispevala z različnimi vrtinimi rožami, ravno tako Mrs. Braddock iz Collinwooda.

* Jutri je sv. Ignacij in želimo vsem Nacetom vse najboljše.

V Zedinjenih državah je danesh okrog sto tisoč komunističnih privržencev

Chicago, 29. julija. Kongresni odbor, ki preiskuje delovanje komunistov v Zed. državah, je zaslišal več verodostojnih oseb, na katere se je zanesli in ki vedo kaj govorijo. Vsled raznih nemirov komunistov v tej deželi, kot nedavno v New Yorku in drugod, jevlada Zed. držav postala pozorna, zato je imenovala posebni odsek, ki naj preišče: koliko je privržencev komunistične stranke v tej deželi in kakšna je njih agitacija za svoj nauk. Ta odbor je zaslišal več oseb, ki so v splošnem izjavili sledete: V Zed. državah je več kot 100,000 komunistov. To sodijo po tem, ker je bilo pri zadnjih predsedniških volitvah oddanih za komunističnega kandidata Fosterja do 47,000 glasov. Več kot polovica teh je rojenih v Zed. državah. 65 odstotkov teh je ali Židov, ali pa slovenskega pokolenja, v pretežni večini Rusov. Komunisti hočajo pridobiti za svoj nauk zamorce, pri katerih pa nimajo do sedaj nobenega uspeha zaznamovati. Od vseh komunistov pa je dve tretini Židov, pravi poročilo. Poročilo pravi nadalje, da je Amerika v svoji osnovni podlagi zdrava, da pa zna to osnovno podlogo prekušiti komunizem, ako se ne bo Amerika pravočasno zbudila. V prvi vrsti je potrebno, da se poostri priselniske in deportacijske postave, ter upelje postava, da se morajo vsi inozemci registrirati v Zed. državah.

Zdravnik ustrelil sina in sebe

Indianapolis, 28. julija. Dr. H. W. Davis, star 80 let, je ustrelil svojega sina, Dr. John Davisa in potem še samega sebe. Oba so našli ležati v krvi na tleh, samokres pa je ležal pri desni roki oceta. Vzroki umora in samomora niso znani.

Sodnik določa premajhno varščino

Dva bandita, Arthur Weiss in Warren Calabrese, sta bila preteklo soboto zasačena, ko sta hotele razstreliti blagajnjico v trgovini pohištva na 16117 St. Clair Ave. Policijski inšpektor Cody je zahteval za vsakega varščino po \$25,000, dokler ne pride do obravnave. Toda sodnik Thomas E. Greene je rekel, da je taka varščina previsoka, in je izpustil Weissa na prostoto pod \$5000 varščine, Calabrese pa pod \$2500. Nič čuda potem, da je toliko ropov, če sodniki nasprotujejo policiji!

Mladina na drevju

Med mladino v Clevelandu se je zadnje čase razpasla boleznen, da tekmujejo, kdo bo najdlje vzdržal na drevesu nepretrgoma. Tako sedi Anna Kosik, staru 14 let na nekem hrastu bližu svojega doma, 3580 W. 105th St. že 13 dni. Drugi za njo je 13 letni Morton Lee, 3251 E. 118th St., tretji je Naomi Warden, ki "čepi" na 2178 W. 104th St. Pa ima tudi to sedenje po drevesih svojo dobro stran, ker imajo starši lep mir pred otroci.

Odpotuje v Forest City

Frances Grill, 705 E. 155th St. odpotuje za en teneden k svoji sestrični v Forest City, Pa. Ker ima v okolici več sorodnikov in znanec, katerih ji ne bo mogoče obiskati pred odhodom, so prošeni, da jo obiščejo na gori omenjenem naslovu.

Kadar se zemlja trese . . .



Mesto na poročno potova- vanje je šel v stra- šno smrt

Clyde, O., 29. julija. Oblasti v tem mestu stope pred zagonetno smrtno mladega Russel C. Gibbsa, ki je par ur predno se je imel poročiti z 21 letno Doris Kuns, storil strašno smrt. Par milj od tega mesta je neki farmer našel goreč avtomobil in je videl v njem ob vodilnem kolesu truplo moškega, ki je bilo tudi v plamenih. Farmer ni mogel vsled silnega ognja do avtomobila, dokler niso zgorela vrata pri avtomobilu in je truplo pada na tla. Okrog vrata trupla so našli vrvi, ki značijo, da je bil Gibbs umorjen in potem polit s kako gorljivo tvarino in začagan. Po očalah in prstanu so spoznali v truplu Gibbsa. Malo ur prej je bil Gibbs v družbi svoje neveste, od katerih se je poslovil z besedami, da gre počitku, ker bosta šla drugi dan k poroki in na poročno potovanje. Na sedežu poleg trupla so našli tudi kladivo in je policija mnenja, da je nekdo pobil Gibbsa najprej s kladivom in ga omamil. Nevesta je vsa obupana in nihče ne more povedati, kaj bi bil vzrok umora 22 letnega Gibbsa. Morda je bil kak tekmeč, ki je bil zaljubljen v mlado nevesto, morda je bil roparski umor. Oblasti ne morejo razrešiti zagonevnega umora.

Na poletni oddih
Mrs. Jennie Asseg, 15638 Holmes Ave. se je podala na počitnice, na prijazne Frank Kozlevčarjeve farme v North Madison, O. Mnogo zabave!

Pismo ima pri nas
rojak Franc Rotar. Pismo je iz Ljubljane in je bilo naslovljeno na 1021 E. 62nd St. Pride naj sam ponj, ali pa pošlje koga v naš urad.

Detroitskemu županu je pomagal Ku Klux Klan do zmage

Detroit, 29. julija. Jako le-pe stvari prihajajo sedaj na dan o detroitskem županu Bowlesu, ki so ga nedavno volivci pri posebnih volitvah odlokali do jeseni, ko se vršijo redne volitve. Detroit je že od nekdaj poznano kot "odprt" mesto za igraunce, javne hiše, butlegerje in gangeže. Pa se je javil kandidat za župana Bowles, ki je obljubil volicevem, da bo mesto dodobra scistil vse te nesnage, če bo on izvoljen. Prejšnji detroitski župan je bil John W. Smith, katoličan in mokraš in ta Gibbs umorjen in potem polit s kako gorljivo tvarino in začagan. Po očalah in prstanu so spoznali v truplu Gibbsa. Malo ur prej je bil Gibbs v družbi svoje neveste, od katerih se je poslovil z besedami, da gre počitku, ker bosta šla drugi dan k poroki in na poročno potovanje. Na sedežu poleg trupla so našli tudi kladivo in je policija mnenja, da je nekdo pobil Gibbsa najprej s kladivom in ga omamil. Nevesta je vsa obupana in nihče ne more povedati, kaj bi bil vzrok umora 22 letnega Gibbsa. Morda je bil kak tekmeč, ki je bil zaljubljen v mlado nevesto, morda je bil roparski umor. Oblasti ne morejo razrešiti zagonevnega umora.

Seja S. D. Z. Zvez
Danec večer, 30. julija se vrši polletna del. seja slov. Del. Zadr. Zvezne in sicer v pridelanih prostorih glavnega trgovine, 667 E. 152nd St. Kakor vsake ustane, tako je tudi napredek S. D. Z. Z. odvisen od aktivnosti delničarjev, zato naj se udeležijo te seje v polnem številu.

Načrti za plin

Plačajte račune za plin v našem uradu in prihranite si pot v mesto.

Zmaga konservativcev v Kanadi je protiudarec ameriški colnini

Montreal, 29. julija. Minister Makenzij King, vodja liberalne stranke v Kanadi, ki je držala svojo večino zadnjih dvanaest let, je pri zadnjih volitvah doživel občuten poraz. Konservativna stranka, kateri načeljuje B. B. Bennett je imela v svoji kampanjski platformi: zvišanje colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih postav, kar je tudi prineslo zmago. S tem, da bo Kanada zvišala colnino svojim izdelkom, bo dvignila vrednost domačih industrije. To je kaj hiter odgovor na novo colninsko postavo, ki jo je sprejela nedavno vlada Zed. držav. Vsled te novih colninskih

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto ...\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00

Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$3.50

Za Cleveland po raznačalih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00

Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.

Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljke naslovite: Ameriška Domovina, 5117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

883

No. 177. Wed. July 30th, '30.

Zaslužen delavski voditelj.

Vrsti ameriških organiziranih delavcev so pokazale tekom let obstanka American Federation of Labor, ki je največja delavska organizacija na svetu, mnogo uspešnih, bistromih delavskih voditeljev, katerim se imajo organizirani delavci zahvaliti, da se z njimi ne postopa kot z živino pač pa kot s poštenimi ljudmi.

Eden teh odličnih delavskih voditeljev je bil James M. Lynch, o katerega smrti smo poročali pretekli teden. Mr. Lynch je bil dolga leta predsednik International Typographical Union, tiskarske unije, ki je ena najbolj slovitih in odločnih delavskih organizacij na svetu.

James Lynch je bil borec v prvi vrsti vsa leta, odkar je vodil tiskarsko organizacijo. On je prvi sprožil idejo, da se mora ustvariti osemurni delovnik za tiskarske uslužbence, in ni odnehal prej, dokler se mu ni posrečilo, da se je vse povsod znižalo delovne ure, ne da bi se ob istem času prikratilo tiskarje pri njih plačah.

Pravzaprav je bil pokojni James Lynch oče ideje, da se sploh za vse organizirane delavce upelje osemurni delovnik. Starejši delavci bodo pomnili, kako so garali leta in leta po deset, dvanajst ali štirinajst ur v strašnih tovarnah, podobnih peku, dočim so dobivali prav malo plača.

Boj za osemurni delovnik je bil hud in oster ter se je vlekel leta in leta, in končno je silna potrežljivost, bister um in prevdarnost delavskega voditelja Lynchha zmagal napram onim, ki bi radi izmogzali delavca do skrajnosti. V posameznih industrijskih, zlasti v tiskarski, se je najprvo upeljal osemurni delovnik, in polagoma so sledile vse druge industrije, kjer so bili zaposleni organizirani delavci.

In danes je osemurni delovnik po vsem svetu skoraj priznan kot nekak standard za proizvajanje dela, in nihče več ne misli, da bi se vrnili v čase, ko so delavci prihajali v tovarne in delavnice ob peti uri zjutraj in se vračali okoli šeste ure zvečer, trudni na smrt, domov.

Mr. Lynch blagega spomina se je začel boriti za osemurni delovnik nekako leta 1900, v času, ko je bil vsakod prepričan, da je to nekaj nezaslišnega, nekaj, kar je nemogoče, kar se ne more nikdar uresničiti. Celo lastni pristaši Lynchha so se mu smeiali, češ, da se bori za nekaj, kar je sploh ne-mogoče.

Toda so ljudje med nami, ki vidijo v bodočnost za dolgo vrsto let naprej, in ki po tem pogledu uravnavajo svoje delovanje. Eden takih je bil Lynch. Ranjki predsednik Lincoln je bil tudi med ljudmi, ki so videli daleč naprej v bodočnost. Ko se je začel potegovati za odpravo suženjstva, so mu govorili, da bodo propadle vse južne države, ako se suženjstvo odpravi. In še danes so tam, boljše napredujejo kot tedaj, ko so vladale suženske razmere.

Enako je tudi z osemurnimi delovnikom. Prvotno so ljudje trdili, da je nemogoče kaj takega uvesti, ker če bodo delavci delali le osem ur na dan, bo vse delo zaostalo, in ng bo mogoče dobiti dovolj delavcev, da bi se naročeno izvršilo?

Kaj se je zgodilo. Ne samo, da osem ur popolnoma zavrstuje posameznega delavca, pač pa je tudi dokazano, da delavec v teh osmih urah producira isto množino delo, kot ga je produciral v desetih ali dvanajstih urah. Pri dolgourinem delu se truplo tako utrdi, da odneha človeška moč, in utrujeno truplo ne bo produciralo dosti dobrega.

Kot vodja tiskarske unije je Lynch tudi vedno deloval, da so se vsi štrajki vršili brez nasilja, brez tepežja in spopada z oblastmi. Sicer ne pozna tiskarska unija mnogo štrajkov, toda kar se jih je vršilo, so bili dostojni, in vsak štrajk je bil dobljen z vztrajnostjo in dostojnostjo.

Lynch je eden pionirjev ameriških delavcev, in boril se je za napredok delavstva v dnevnih, ko je bil boj hud in nevaren. Zadnja leta svojega življenja je bil Lynch član državne komisije v New Yorku, ki je izvojevala ostarem delavcem pokojnino za starla leta.

Bodi neustrašenemu delavskemu voditelju ohranjen časten spomin!

D O P I S I

Collinwood, O.—Pevski zbor Ilirija bo imel v nedeljo 3. avgusta svoj piknik na prijaznih Močilnikarjevih farmah, ki so clevelandskim Slovencem znane, da ni potreba posebnega pojasnevanja, kako se tje pride.

Truki prično voziti ob 1. uri izpred Slovenskega doma na Holmes Ave. in bodo vozili vsake pol ure. Postajališča bodo sledenca: St. Clair Ave. in 173. cesta, Waterloo Rd., vogal 156. cesta in Nottingham Rd., vogal 185. cesta.

In kako razveseljivo je tudi prično voziti ob 1. uri izpred Slovenskega doma na Holmes Ave. in bodo vozili vsake pol ure. Postajališča bodo sledenca: St. Clair Ave. in 173. cesta, Waterloo Rd., vogal 156. cesta in Nottingham Rd., vogal 185. cesta.

Ker pevski zbor Ilirija nima to, da zbor, ki šteje 40 dobro-nikakih finančnih dohodkov, izvežbanih moči, sestoji z malim ampak je odvisen samo od par mladine, katera nam daje poro-

što, zato je nakakšna dolžnost vsakega rojaka, da se udeleži tega piknika kljub slabim časom in s tem pokaže, da se zaveda in zanima, kako veliko narodno delo vrši zbor Ilirija, ko goji slovensko narodno in na-božno pesem. Nič ne bo pretirano, če zapisiem na tem mestu, da se sme zbor Ilirija pod se danjem vodstvom prištevati med najboljše zbole, ki se moreno ravo zdravljati v razmerah v kakovinskih živimo v Ameriki.

In kako razveseljivo je tudi prično voziti ob 1. uri izpred Slovenskega doma na Holmes Ave. in bodo vozili vsake pol ure. Postajališča bodo sledenca: St. Clair Ave. in 173. cesta, Waterloo Rd., vogal 156. cesta in Nottingham Rd., vogal 185. cesta.

Ker pevski zbor Ilirija nima to, da zbor, ki šteje 40 dobro-nikakih finančnih dohodkov, izvežbanih moči, sestoji z malim ampak je odvisen samo od par mladine, katera nam daje poro-

tako prijazni in bi priobčili sledeče vrstice. Rada bi se zahvalila Mr. Metelku, ki ima svoj urad v S. N. Domu, in ki mi je ozdravil moje bolne oči, ko nisem na eno oko skoro poponoma nič videla. Zatekla sem se k njejmu in on mi jih je v resnicu pozdravil in tudi moji hčerki Agnes. Priporočam vsem tistim, ki imajo bolne oči, da se obrnejo na Mr. Metelko-ta. Jaz se mu na tem mestu najlepše zahvaljujem za njegovo pomoč.

Joe Debeljak.

Cleveland, O.—Cenjeno uredništvo! Prosim vas, ako bi bili

tako prijazni in bi priobčili sledeče vrstice. Rada bi se zahvalila Mr. Metelku, ki ima svoj urad v S. N. Domu, in ki mi je ozdravil moje bolne oči, ko nisem na eno oko skoro poponoma nič videla. Zatekla sem se k njejmu in on mi jih je v resnicu pozdravil in tudi moji hčerki Agnes. Priporočam vsem tistim, ki imajo bolne oči, da se obrnejo na Mr. Metelko-ta. Jaz se mu na tem mestu najlepše zahvaljujem za njegovo pomoč.

Jennie in Agnes Steklasa.

PROTESTNI SHOD V PRILOG MOONEYA IN BILLINGSA

Nad trinajst let je minilo, od kar se nahaja v kalifornijskih zaporih dva delavska voditelja: Tom Mooney in Warren Billings. Oba sta bila najaktivnejša delavska agitatorja. Gradila sta unijski pokret in nagovarjala delavce na pristop v socialistično stranko.

V letu 1916, za časa svetovne vojne, so gotovi patriotje pričeli hujskati ljudstvo in prirejati takozvane parade v prilog, do stopi Amerika v vojno, in kateri se je porodilo na tisoče novih milijonarjev in so že obstoječi ogromno povečali svoja bogastva.

Delavstvo je trpelo za časa vojne in tripi danes.

Ena označenih parad se je vrnila v San Francisco, Calif. leta 1916, v katero je nekdo položil bombo, ki je ubila devet ljudi in več ranila. Omenjenega zločina sta bila obdolžena Mooney in Billings, toda zločin njima ni bil nikdar dokazan. Mooney je bil radi podtaknjene krvide osojen na smrt, pozneje pa mu je bila po predsedniku Wilsonu kazensna omiljenja na dosmrtno ječo. Priča, katera so takrat pričale, da so videle omenjena dva, ko sta izvršili zločin, pravijo, da so bile za to plačane in nahujskane, druge pa pravijo, da so bile k pričevanju prisiljene po vladajočih oblastih. Večina prič, ki so takrat pričale proti Mooneyu in Billingsu, sedaj izjavlja, da obeh

obtoženih še poznale niso do sodne obravnave.

Kapitalisti so se zarotili, da se morajo teh dveh, gori imenovanih, iznebiti, pa naj stane kar hoče. Kalifornijska justica, ki je pod vplivom denarnih mogočev, je popolnoma slepa v tem oziru, akoravno so kmalu po vogni začeli spoznavati bivši prosekutorji in sodniki, ki so ju poslali na omrežje, da so storili zločin nad njima. Pravica z delavci na svoji strani je zahtevala osvoboditev Mooneya in Billingsa. Kapitalisti na drugi strani so zahtevali, da morata ostati za omrežjem.

Da se omenjena dva delavska agitatorja, ki trpita po nedolžnem že štirinajst let v zaporu za zločin, katerega nista nikdar izvršili, svobodi, je eksekutiva sodelujejo še razne druge organizacije, sprejela sklep, da se eneden posveti v prilog Mooneyu in Billingsu. Nalogu organizacije, da prirejajo protestne shode in demonstracije po širini Ameriki za osvoboditev Mooneya in Billingsa.

V Clevelandu se vrši protestni shod v četrtek večer, 31. julija v Public Auditorium (konvenčna dvorana). Slovensko delavstvo je vljudno vabljeno, da se udeleži v mnogobrojnom številu. Z veliko udeležbo bomo pokazali, da so sreca Slovencov na strani pravice.

Louis Zorko.

NEKAK PODATKOV O ZADNJI SVETOVNI VOJNI

1916

2. januarja. — Rusi zavzemo višine pri Černovicah. Rusija si nekoliko opomore od zadnjih težkih izgub.

21. februarja. — Začne se bitka pri Verdunu.

25. februarja. — Nemci zavzamejo trdnjava Doauvont pri Verdunu.

29. februarja. — Nemci sporočajo Zed. državam, da ne bodo prenehali z vojno podmornice v Irski ustaji in je obojen na smrt.

1. marca. — Nemčija naznamna, da začne z napadi podmornice v vseh morjih.

3. marca. — Portugalci zavzemajo nemške ladje v Madeiri.

9. marca. — Nemčija napoveduje vojno Portugalski.

15. marca. — Avstro-Ogrska napoveduje vojno Portugalski.

24. marca. — Torpediranja je Angleška ladja Sussex, kjer je bilo več Amerikanov na krovu.

27. marca. — Predsednik Wilson protestira Nemčiji radi napada na Sussex.

8. aprila. — Nemčija zanika napad na Sussex.

10. aprila. — Nemška ofenziva na vsej čerti proti Verdunu.

24. aprila. — Ustaja izbruhne na Irskem.

29. aprila. — Angleži predajo Kut-el-Amara Turkom.

1. maja. — Ustaja na Irskem je zadušena.

4. maja. — Nemčija sporoča Zed. državam, da radi samobrambe ne morejo opustiti bojevanja s podmornicami.

8. maja. — Nemci zavzemajo strategično postojanko 304 na Zahodni fronti.

10. maja. — Nemčija pripoveduje na vsej čerti proti Verdunu.

15. septembra. — Angleži prodrono skozi tretjo nemško črto, kjer so v prvič rabili tanke.

5. novembra. — Nemčija izjavlja neodvisnost kraljevine Pojske, dosedaj ruske province.

7. novembra. — Woodrow Wilson, demokrat, ponovno izvoljen predsednikom Zed. držav.

leto, zato je nakakšna dolžnost vsakega rojaka, da se udeleži tega piknika kljub slabim časom in s tem pokaže, da se zaveda in zanima, kako veliko narodno delo vrši zbor Ilirija, ko goji slovensko narodno in na-božno pesem. Nič ne bo pretirano, če zapisiem na tem mestu, da se sme zbor Ilirija pod se danjem vodstvom prištevati med najboljše zbole, ki se moreno ravo zdravljati v razmerah v kakovinskih živimo v Ameriki.

leto, zato je nakakšna dolžnost vsakega rojaka, da se udeleži tega piknika kljub slabim časom in s tem pokaže, da se zaveda in zanima, kako veliko narodno delo vrši zbor Ilirija, ko goji slovensko narodno in na-božno pesem. Nič ne bo pretirano, če zapisiem na tem mestu, da se sme zbor Ilirija pod se danjem vodstvom prištevati med najboljše zbole, ki se moreno ravo zdravljati v razmerah v kakovinskih živimo v Ameriki.

leto, zato je nakakšna dolžnost vsakega rojaka, da se udeleži tega piknika kljub slabim časom in s tem pokaže, da se zaveda in zanima, kako veliko narodno delo vrši zbor Ilirija, ko goji slovensko narodno in na-božno pesem. Nič ne bo pretirano, če zapisiem na tem mestu, da se sme zbor Ilirija pod se danjem vodstvom prištevati med najboljše zbole, ki se moreno ravo zdravljati v razmerah v kakovinskih živimo v Ameriki.

lele, zato je nakakšna dolžnost vsakega rojaka, da se udeleži tega piknika kljub slabim časom in s tem pokaže, da se zaveda in zanima, kako veliko narodno delo vrši zbor Ilirija, ko goji slovensko narodno in na-božno pesem. Nič ne bo pretirano, če zapisiem na tem mestu, da se sme zbor Ilirija pod se danjem vodstvom prištevati med najboljše zbole, ki se moreno ravo zdravljati v razmerah v kakovinskih živimo v Ameriki.

lele, zato je nakakšna dolžnost vsakega rojaka, da se udeleži tega piknika kljub slabim časom in s tem pokaže, da se zaveda in zanima, kako veliko narodno delo vrši zbor Ilirija, ko goji slovensko narodno in na-božno pesem. Nič ne bo pretirano, če zapisiem na tem mestu, da se sme zbor Ilirija pod se danjem vodstvom prištevati med najboljše zbole, ki se moreno ravo zdravljati v razmerah v kakovinskih živimo v Ameriki.

lele, zato je

SPOMINI Z DIVJEGA ZAPADA

Maurice Constantine Weyer

Dal sem pasji vpregi hrano — zmrzljeno ribo, skrbno v enake dele razdeljeno. Z bičem v roki sem stal zraven in pazil. Vsak hip so ti razbojniki in tatoi pripravljeni, zlorabit najmanjšo nepazljivost. Izza očesnih konič so me gledali, medtem ko so požrešno požirali svojo hrano. Čim so bili psi gotovi, sem napravil sani, da odidem po kože, ki sem jih bil prejšnjega dne zmetjal proč.

Bil je skrajni čas, da sem šel. Že se je bil dvignil veter, ki je mlel sneg ter ga premataval. Ko šivanke oster prah je letel po planjavi, zdaj še nizko pri tleh, a izkušnje sem vedel, da se kmalu dvigne visoko, da zdivja v vrtnicah, da bo od tega sleheno živo bitje z grozo presungeno. Še celo volk se tedaj naglo zatrebe v sneg, da si najde zavetje. A kdor le more, se reši v goščavo. Tam stojijo potlej črede severnih jelenov, losov in drugih živali tesno prižete, tiščijo glave vklap, da nudijo vetru čim manj nezavarovanega telesa, medtem ko se hkrati skušajo z ritmičnim potresavanjem ogreti. Vihar je imel zdaj izbruhamiti, smrtni sovražnik živiljenja. Zopet se je uresničila prorokba meseca — in ker sem vedel, kaj me čaka, sem v nagonu samohranitve, ki mi je postal rešitelj živiljenja, še preden sem se kakorkoli pobrigal za Paula, pripravil hrane in suhih dry za tri dni. Ogenj ni treba da je baš velik, da si živiljenje ohranis — in celo z luhkoto, smelo trdim — v tako malem prostoru, kot je bil naš — osem čevljev v kvadratu in pet čevljev do stropa. Taka je bila namreč naša snežna kolibica. Poglavitno je, da ti ogenj ne ugasne docela, da mu posvečaš pozornost in nalagaš preudarno in stalno, bogu ognja žrtvuješ . . . Začutil sem v sebi trdega, čvrstega in babjevernega duha svojih pradavnih dedov, ki so se v predzgodovinski dobi morda prav tako kakor jaz borili zoper mraz, lako in utrujenost. Zmagoslavno me je prevzemal — in tudi jaz bom slavil zmago . . . Začutil sem vez skozi sto in sto vekov in rodov.

Ko sem prebudil Paula, je bil še vedno slep. Vendar je mogel zdaj zapaziti vsaj lahen soj plamen. Imel je hudo mrzlico, ki sem jo skušal kurirati z luhkom, zelo vročim čajem. Medtem ko so se nad najinimi glavami prirogobili skeleti topolov stokaje v viharju, sem kuhal bolniku juho iz pommikana. Ni bila lahka stvar, da sem ga pregovoril začuti to zdravilo, kajti polagoma je postajal že apatičen. Nič več se ni upiral smrti.

Ali je imel bolečin? Zatrjeval je, da ne. A da se čuti slabega. Zatikaje se je šepetal o Madgi. Tedaj sem razumel, da leži tu os, in da ga more le ona rešiti smrti. Začel sem torej jaz goroviti o njih, na dolgo in v zvo. vnemo.

“Če bi se ti poročil s Hannah, bi si bila svaka,” je menil radošen.

Prav, sem si mislil, iztrgjam te. Danes mi še ne umreš! In sem mu dal še eno skodelico vroče juhe ter nekoliko s čajem pomšanega whiskyja. Potem sem ga pustil. A če sem hotel upati, da pri tem viharju rešim svojemu tovarišu živiljenje, sem si moral za tri dni in tri noči izbiti spanje iz glave. V ta namen sem si pripravil ogromno hrane in nepratestem sem pil grenak čaj. Le od časa do časa sem si privočil kratek čas dremanja, v trdrem prepričanju, da me neznan čuvaj v meni o pravem času predrami iz omame, da vržem nekaj polen na ogenj.

Pokoren zagonetnemu zakonu števila tri, je vihar tretjega dne proti večeru pojenal. Od prejšnjega dne je Paul spet videl. Mrzica je padla in drugega ni zapustila kot popolno hripavost. Zopet je imel dober tek. Sklenil sem, da ostanemo še dan na počitku.

Odjemanje viharja sem porabil za lov. Dokler še traja v gozdu pokanje vej, so izgledi posebno ugodni. Komaj pol ure sem hodil, ko sem došpel do jase, ki je bila z vrbami obkrožena in na grmičevju sem opazil, da so vsi konci na sveže odgrzene, kar k slesčami odščipnjeni. So dil sem, da so losi v bližini. Zares — na vsakem mestu sem opazil, da je sneg shojen in razpraskan. To je moralno biti tik pred izbruhom viharja. Naslonil sem se ob topolovo deblo in prisluškoval v smeri vetra . . . Že se je tihotaplil mrak skozi drevje, in bilo je skoro gotovo, da se bodo živali prikazale kmalu, čim še nekoliko poneha veter, da se po dolgem postu temeljite napasejo. Moje pričakovanje ni bilo jalovo. Šum, ki sem ga začul v daljavi, je bil podoben ritmičnemu ploskanju ob veje in deblo. Hitro sem se osvobodil svojih smuči in na hipno odločitev skočil do pasu v sneg. Nato sem si počasi, potihom delal pot v smeri, od koder je prihajal Šum . . . Šum pa se je stopnjeval. Slišati je bilo tako, kakor da koračajo možje s težkimi butarami natovorjeni, po hosti. Npremično sem stal, vedel, da se mi Šum bliža in previdno sem slekel rokavico z desnice. Strela, kako me zapeče mrzlo jeklo v roko! A moral sem ubijati, ker sem moral živeti . . . Glej, iz polteme se pojaviog ogromne, kosmatne glave brez rogov, z velikimi ušesi in nosnicami, iz katerih se dviga v paro spremenjena sapa: trije velikanski losi — komaj petinavjet korakov od mene. Ker sem stal točno pred njimi, me s svojimi ob straneh stojecimi očmi niso mogli videti.

Počasi sem dvignil puško, namebil jo srednjemu na čelo — ter izprožil. Moja žival je še stala — npremično. Potem pa se je ogromno telo streslo. Še nekaj nerodnih korakov naprej, dva, tri korake — kakor v pianosti. Ta prizor je bil hkrati smešen in pretresljiv. V tretej ti obstoji, nato se zgrudi kakor od strele zadeta in obleži z gobcem med kopiti. Še enega bi bil mogel ustreliti, morda celo obo; a preveč mi je pri srcu prira, premalo sem skvarjen, da bi ubijal zaradi ubijanja. Pustil sem ju.

Oškropil s krvjo po licu sem se pozneje vrnil v kolibico, kajti napojil sem se ob vratni žili svoje žrte, ki sem jo v enim mahom odprl — lepa, topla kri, ki je vrela z mrkim gluglugu — to vam je bilo čisto, toplo živiljenje, ki sem ga pil. Vsa losova živiljenjska šila se je tehdaj pretakala vame. In plala mi je po žilah, bogata in čvrsta. Zanetil sem ogenjček, nato sem se počasi spravil nad losa. Skrbno sem izrezal srce, jetra in obist — to bo za slavnostno večerjo — medtem ko sem istočasno zvezel košček sočnega surovega mesa s tako nasladlo, da sem se ob tem zgrozil. Nato sem si navoril okrog petindvajset funтов na ramo — čedno v košček kože povitih — in sem jih odnesel v tabor.

Ko sva povečerjala, sem se odpravil v bleščeci noči, v kateri je bilo slišati le zdaj pa zdaj pokanje dreves, žrtv mraza, svojo pasjo vprego še enkrat k mrtvemu losu. Tam sem pustil pse, da so se dobro najedli, medtem ko me je grel skromen

ogenjček po bedrih in po trebuhi . . . Volkovi so tulili naokoli, a moji psi so jim že tako odgovorili, da se niso upali v bližino *

Zdi se mi, da je bilo naslednjega dne zelo mraz, a midva nisva pazila na to. Dobro, sveže meso naju je napravilo neobčutljiva zoper mraz in zbudilo je v nama zopet preprost nagon gozdnega človeka. Bila je za naju nepopisna radost, da sva smela zoper jesti kolikor se nama je ljubilo. Bila sva ne-nasitna! O, blaženo zdavo živiljenje! In kadar sem bil zares sit, sem se vlegel in zaspal, kajti Paulu Durandu je bilo že odločno boljše.

Odjemanje viharja sem porabil za lov. Dokler še traja v gozdu pokanje vej, so izgledi posebno ugodni. Komaj pol ure sem hodil, ko sem došpel do jase, ki je bila z vrbami obkrožena in na grmičevju sem opazil, da so vsi konci na sveže odgrzene, kar k slesčami odščipnjeni. So dil sem, da so losi v bližini. Zares — na vsakem mestu sem opazil, da je sneg shojen in razpraskan. To je moralno biti tik pred izbruhom viharja. Naslonil sem se ob topolovo deblo in prisluškoval v smeri vetra . . . Že se je tihotaplil mrak skozi drevje, in bilo je skoro gotovo, da se bodo živali prikazale kmalu, čim še nekoliko poneha veter, da se po dolgem postu temeljite napasejo. Moje pričakovanje ni bilo jalovo. Šum, ki sem ga začul v daljavi, je bil podoben ritmičnemu ploskanju ob veje in deblo. Hitro sem se osvobodil svojih smuči in na hipno odločitev skočil do pasu v sneg. Nato sem si počasi, potihom delal pot v smeri, od koder je prihajal Šum . . . Šum pa se je stopnjeval. Slišati je bilo tako, kakor da koračajo možje s težkimi butarami natovorjeni, po hosti. Npremično sem stal, vedel, da se mi Šum bliža in previdno sem slekel rokavico z desnice. Strela, kako me zapeče mrzlo jeklo v roko! A moral sem ubijati, ker sem moral živeti . . . Glej, iz polteme se pojaviog ogromne, kosmatne glave brez rogov, z velikimi ušesi in nosnicami, iz katerih se dviga v paro spremenjena sapa: trije velikanski losi — komaj petinavjet korakov od mene. Ker sem stal točno pred njimi, me s svojimi ob straneh stojecimi očmi niso mogli videti.

Počasi sem dvignil puško, namebil jo srednjemu na čelo — ter izprožil. Moja žival je še stala — npremično. Potem pa se je ogromno telo streslo. Še nekaj nerodnih korakov naprej, dva, tri korake — kakor v pianosti. Ta prizor je bil hkrati smešen in pretresljiv. V tretej ti obstoji, nato se zgrudi kakor od strele zadeta in obleži z gobcem med kopiti. Še enega bi bil mogel ustreliti, morda celo obo; a preveč mi je pri srcu prira, premalo sem skvarjen, da bi ubijal zaradi ubijanja. Pustil sem ju.

Oškropil s krvjo po licu sem se pozneje vrnil v kolibico, kajti napojil sem se ob vratni žili svoje žrte, ki sem jo v enim mahom odprl — lepa, topla kri, ki je vrela z mrkim gluglugu — to vam je bilo čisto, toplo živiljenje, ki sem ga pil. Vsa losova živiljenjska šila se je tehdaj pretakala vame. In plala mi je po žilah, bogata in čvrsta. Zanetil sem ogenjček, nato sem se počasi spravil nad losa. Skrbno sem izrezal srce, jetra in obist — to bo za slavnostno večerjo — medtem ko sem istočasno zvezel košček sočnega surovega mesa s tako nasladlo, da sem se ob tem zgrozil. Nato sem si navoril okrog petindvajset funтов na ramo — čedno v košček kože povitih — in sem jih odnesel v tabor.

Ko sva povečerjala, sem se odpravil v bleščeci noči, v kateri je bilo slišati le zdaj pa zdaj pokanje dreves, žrtv mraza, svojo pasjo vprego še enkrat k mrtvemu losu. Tam sem pustil pse, da so se dobro najedli, medtem ko me je grel skromen

OVČAR MARKO

Janez Jalen

Simen je še večkrat prišel k Podlipniku in Ančka je moral biti vselej z njim prijazna. Njegovemu nagovarjanju se je pa znala izogibati tako, da fant ni vedel pri čem je. Pa jo je smatral le bolj za boječ, kakor za nenaklonjeno: “Zakaj naj bi se ga branila. Njega, Šišnarjeva.”

Poklukarjev Ravs je prišel na vse zgodaj na Zelenico h kocam. Ves je bil moker, skorje gotovo ne samo od rose, ampak je najbrž nekje brodil po vodi Klub temu so se mu na vratinu in po prsih še poznale krvavile. “Ali je zajeka zadušil ali komaj čez dan prestopal okrog srnjaka.” Nažrl se je, da se je

Mežkov Joža je pogrešil eno skrbe — Poklukar je naletel na njih dlako svojega Rava. Okrvavljeni ostanke in osledil “Ti lump ti. Jaz mu preženem skomine po jagnjetini.”

Zvečer je prišel z vrvjo in težkim bičem na Zelenico po psa. Ujel ga je, privezel k smreki in potem tako neusmiljeno pretepal, kakor bi ga mislil ubiti, in venomer je ponavljal: “Ti lump ti. Jaz te odvadim potepati se. Lump. In kaj si še naredil. Lump.”

Poklukar bi bil lahko glasno povedal Ravsov greh, saj bi ga nihče ne bil razumel, ker je pes Cyril in tulil tako presunljivo, da so celo krave postale nemirne.

Dasi je Ravs marsikdaj zarezal nad Manico, se ji je sedaj hudo zasmili. Stekla je k Poklukarju in prosila: “Pustite ga, pustite!” Naravnost kričala je. Poklukar pa se še zmenil ni za njeno prošnjo, ampak je bil in bil: “Lump, lump!”

Pristopil pa je Marko, ki je baš prispeval na Zelenico, in prijet Poklukarja za roko: “Ne-haj! Misliš, da pes ve, čemu ga pretepaš? Če ga pa namerja ubiti, ga pa s sekiro, ne z bičem.”

Poklukar pa je bil jezen: “Tebi nič mar.” Spet je zahnal.

Marko pa ni odnehal: “Imej pamet. Že zaradi otroka, ki te prosi, ne-haj.”

Naenkrat se je oglasila Rovška. Marko še vedel ni, da je tudi ona na Zelenici. Bolj zadržano menda ni mogla izpregoroviti, kakor je:

“Poklukar! Pa ne-haj, če želi Primoževa strdena punčka.”

Marko jo je grdo in jezno pogledal: “Kaj pa se ti vtikaš vmes?”

“Z isto pravico kakor ti,” se mu je posmešovala Rotinja. Marko še vedel ni, da je tudi ona na Zelenici. Bolj zadržano menda ni mogla izpregoroviti:

“Naka! Napoti ne bom nikomur. Najmanj pa Ančki in Šimmu.”

Saj Marku ne bom povedala, da jo hodi Šimen klicat: “Ali pa bi. Da bo vedel, pri čem je.”

Marko je zagledal Rozalko že od daleč in se je razveselil. Volkun ji je stekel naproti. Ko pa je Marko od blizu pogledal v Rozalkin zamišljeni obraz, ga je zaskrbelo, ali ni doma kaj narobe.

Marko je čutil, da postaja v glavo rdeč.

Rotija pa je še bolj hitela: “No, saj Višnarjev skoro vedno tiči pri Podlipniku. To je fant za Ančko, pa ne ovčar. Prav privoščim ga ji, čeprav nismo kdovkakor vzeti s Podlipnikovimi.”

“Pa ga brusi, če ne znaš nehati.”

Poklukar med prerekanjem ni nič več udaril psa. Ko je odšel Marko z Manico v kočo k Franci ga je odvezal in odpeljal na Jezcer. Rotija pa je še

dolgo jezikala in se škodoželjno posmešovala.

Marko se je izgovoril na skrajšano temo in hitro odšel nazaj za Šijo. Franca mu ni branila, saj je videla, kako ga boli Rotijino posmešovanje.

Na Zgornji ogelnicu je zopet zacvil Ravs. Najbrš ga je Poklukar brenil.

Manica je po Markovem odhodu utihnila. Čez dolgo pa je, kakor bi se bila predramila iz sanj, povedala:

“Franca!”

“No, kaj?”

“Če bi bila jaz Podlipnikova Ančka, bi pa rajša imela našega Marka kakor pa Višnarjevega, ki je tako prevzet.”

“Manica, ne razmišljaj takih stvari. Premajhna si še.”

“Zvečer so po cesti peli fantje. Ančka je spoznala med njimi Šimnov glas.

Ponoči je prebudila Ančko hoja pod oknom.

“Ne, Marko ni. Drugače hođi.”

Zbudila se je tudi Rozalka.

Obe sta slišali, kako je nekdo prislonil k oknu lestvo, zašumeli so nageljni in obe sta čutili, kako je stopal od klinja do klinja, dokler ni previdno prijet za kovanje omrežje. Druga pred drugo sta se potuhnili, kakor bi spali.

“Ančka,” je narahlo poklical vasovavec.

Obe naenkrat sta spoznali Šimna.

“Ančka, ali spiš?”

Noč je bila tako tiha, da bi človek skoraj svoje misli slišel.

Rozalka je ugibala, ali bi se Ančka oglašila Šimnu, če bi sama ležala v sobi, ali bi se ne. In če bi vstala in če bi šla k oknu in če bi dolgo z njim govorila: “O, bi. Ali pa bi ne.”

“Ančka, Oglasi se!”

“Mir nama daj, da bova z Rozalko spali.” Ančka ni govorila pridušeno.

“Napoti sem jima,” je obsolila Rozalka.

“Nisem vedel, da spiš z lajnovko.” Šimen je spet